

Seznam příloh

Příloha A: Žádost o umožnění dotazníkové akce

Příloha B: Dotazník pro pacienty

Příloha C: Dotazník pro organizace služeb komunitní péče

Příloha D: Afektivní poruchy (poruchy nálady) F30-F39
podle Mezinárodní statistické klasifikace nemocí a přidružených
zdravotních problémů, desátá revize,
aktualizovaná druhá verze k 1. 1. 2012

Příloha A:

Sekretariát ředitele Psychiatrického centra Praha
Ústavní 91
Praha 8 – Bohnice

Věc: Žádost o umožnění dotazníkové akce v souvislosti s bakalářskou prací

Vážený pane řediteli,

žádám Vás o umožnění výzkumného dotazníkového šetření na Vašem oddělení č. 2 (afektivní poruchy) v době od 1.10.2010 do 30.11.2010.

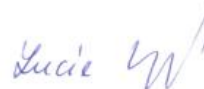
Jsem studentkou 3. ročníku bakalářského studia oboru „Všeobecná sestra“ na 1. lékařské fakultě UK a součástí mé bakalářské práce je výzkumné šetření na téma „Komunitní péče o klienty s afektivní poruchou“.

Zavazuji se k zachování mlčenlivosti o citlivých skutečnostech, které bych se mohla dozvědět v souvislosti se sběrem dat.

Zároveň příkládám dotazník pro zjištění potřebných informací pro výzkum. Dotazník je anonymní.

Předem děkuji

Lucie Šotolová

V Praze, 13.9.2010

Psychiatrické centrum Praha
181 03 Praha 8 - Bohnice
telefon: 266 003 310
IČZ: 08002, IČP: 053
odbornost: 305

*Do 1. LF UK - ústav
teorie a práce ošetřovatelské
Lucie Šotolová*

*za PCP
11.10.2010*

7. Využíváte služeb některé z těchto organizací?   ano   ne
Pokud ano, jakých? .....

8. Využíváte tyto služby pravidelně?   ano   ne

9. Kde jste získal/a informace o těchto službách?

- Od zdravotnického personálu
- Od někoho z rodiny, známých
- Z letáku
- Z médií, tisku
- Na internetu
- Jinde, napište, prosím, kde

10. V jakých oblastech života byste ocenil/a pomoc po propuštění

- Pracovně-právní oblast (poradenství)   ano   ne
- Sociální oblast (poradenství)   ano   ne
- Návrat do stávajícího zaměstnání   ano   ne
- Hledání nového zaměstnání
(orientace na trhu práce)   ano   ne
- Znovuzískání pracovních návyků
(pravidelná docházka do zaměstnání)   ano   ne
- Bydlení   ano   ne
- Situace mezi členy rodiny   ano   ne
- Sociální izolace
(podpůrná psychotherapeutická skupina)   ano   ne
- Aktivizace a strukturalizace času
(volnočasové aktivity)   ano   ne
- Výpomoc v domácnosti   ano   ne
- Jednání s úřady   ano   ne

11. Bydlíte v Praze?   ano   ne

12. Bydlíte v domácnosti sám/a?   ano   ne

13. Využíváte nějaké služby v Praze 8?   ano   ne

Pokud ano, jaké? .....

Děkuji Vám za Váš čas a spolupráci

Příloha C:

DOTAZNÍK PRO ORGANIZACE SLUŽEB KOMUNITNÍ PÉČE

Dobrý den,

Jsem studentkou bakalářského oboru všeobecná sestra na 1. lékařské fakultě UK.

Téma mé bakalářské práce je „Komunitní péče o duševní zdraví“, chci Vás proto požádat o zaslání následujících údajů, je-li to možné. Budou použity pouze pro účely mé bakalářské práce.

1. Jaký je v současné době celkový počet klientů s jakoukoli duševní poruchou ve Vaší organizaci?
2. Jaký je počet klientů s afektivní poruchou (všechny typy deprese, bipolární porucha, mánie, jiná afektivní porucha...NE porucha osobnosti), kteří využívají služeb Vaší organizace v současné době?
3. Pokud v současné době nedochází žádný klient s afektivní poruchou, bylo by reálně možné takového klienta přijmout, a do jaké služby?

Předem děkuji,

Lucie Šotolová

Příloha D:

AFEKTIVNÍ PORUCHY (PORUCHY NÁLADY) (F30–F39)

U těchto poruch je základní vlastností porucha afektivity nebo nálady směrem k depresi (současně s úzkostí nebo bez ní) nebo k euforii. Tato změna nálady je obvykle doprovázena změnou v celkové aktivitě. Většina ostatních symptomů jsou buď sekundární k změnám nálady a aktivity, nebo mohou být snadno v tomto kontextu vysvětleny. Většina z těchto poruch má tendenci k recidivám. Začátek individuální fáze je často vyvolán stresovou událostí nebo situací.

F30 Manická fáze

Všechny položky tohoto oddílu by měly být užívány pouze pro jedinou epizodu. Hypomanické nebo manické fáze u osob, které měly již v minulosti jednu nebo více afektivních fází (depresivních, hypomanických, manických, smíšených) by měly být kódovány jako bipolární afektivní poruchy (F31.–).

Patří sem: bipolární porucha, jediná manická fáze

. 0 Hypomanie

Porucha je charakterizována přetrvávajícím mírným zvýšením nálady, zvýšenou energií a zvýšenou aktivitou. Jedinec se výrazně dobře cítí a má dobrou fyzickou i psychickou výkonnost. Je patrná zvýšená sociabilita, hovornost, přehnaná familiárnost, zvýšená sexuální energie a snížená potřeba spánku. Tyto příznaky jsou často přítomny, ale ne v takovém rozsahu, že by vedly k pracovním nebo sociálním problémům. Předrážděnost, domýšlivost a neomalené chování se může objevit místo obvyklé euforické sociability. Poruchy nálady a chování nejsou provázeny halucinacemi ani bludy.

. 1 Manie bez psychotických symptomů

Nálada je nadměrně zvýšená vzhledem k pacientovým poměrům a pohybuje se od lehkovážné žoviálnosti až k téměř neovladatelnému vzrušení. Euforie je doprovázena zvýšenou energií, spějíci k zvýšené aktivitě, rychlému toku řeči a snížené potřebě spánku. Jedinec těžko udrží pozornost, je často roztěkaný.

Sebevědomí je často přehnané s grandiózními myšlenkami a přehnanou důvěrností. Ztráta normálních sociálních zábrán ústí v chování, které je zbytečně riskantní, bezstarostné nebo nepřiměřené k okolnostem a vymyká se charakteru.

. 2 Manie s psychotickými symptomy

Ke klinickému obrazu popsanému pod F30.1 se přidají bludy (obvykle megalomanické) nebo halucinace (obvykle hlasy, které hovoří přímo k pacientovi). Vzrušenost, nadměrná motorická aktivita a trysk myšlenek mohou být natolik extrémní, že subjekt není schopen normální komunikace.

Manie s:

- . psychotickými symptomy odpovídajícími náladě
- . psychotickými symptomy neodpovídajícími náladě

Manický stupor

. 8 Jiné manické fáze

. 9 Manická fáze NS

Manie NS

F31 Bipolární afektivní porucha

Porucha je charakterizovaná dvěma nebo více fázemi, při nichž je nálada a úroveň aktivity pacienta významně narušena. Tato porucha tkví v tom, že za určitých okolností je patrná zvýšená nálada, energie a aktivita (hypomanie anebo manie), jindy zhoršení nálady a snížení aktivity a energie (deprese). Pacient trpící pouze opakovanými atakami manie nebo hypomanie, se zařazuje jako bipolární.

Patří sem: maniodepresivní:

- . onemocnění
- . psychóza
- . reakce

Nepatří sem: bipolární porucha, jediná manická fáze (F30.–)

.cyklothymie (F34.0)

. 0 Bipolární afektivní porucha, současná fáze je hypomanická

Pacient je v přítomnosti hypomanický a měl alespoň ještě jednu afektivní fázi v minulosti (hypomanickou, manickou, depresivní nebo smíšenou).

. 1 Bipolární afektivní porucha, současná fáze manická bez psychotických symptomů

Nemocný je v současnosti manický, bez psychotických symptomů (jako v F30.1) a měl alespoň jednu další afektivní fázi (hypomanickou, manickou, depresivní nebo smíšenou) v minulosti.

. 2 Bipolární afektivní porucha, současná fáze manická s psychotickými symptomy

Nemocný je v současnosti manický s psychotickými symptomy (jako v F30.2) a měl v minulosti ještě jinou afektivní fázi (hypomanickou, manickou, depresivní, smíšenou).

. 3 Bipolární afektivní porucha, současná fáze lehká nebo střední deprese

Nemocný je v současné době v depresi, jako u depresivní epizody lehkého nebo středního stupně (F32.0 nebo F32.1) a měl v minulosti alespoň jednu dobře dokumentovanou hodnověrnou afektivní fázi hypomanickou nebo smíšenou.

. 4 Bipolární afektivní porucha, současná fáze těžké deprese bez psychotických symptomů

Nemocný je v současné době depresivní, jako u těžké depresivní fáze bez psychotických symptomů (F32.2) a měl v minulosti alespoň jednu hodnověrnou afektivní fázi manie, hypomanie nebo smíšenou.

. 5 Bipolární afektivní porucha, současná fáze těžká deprese s psychotickými symptomy

Nemocný je v současné době depresivní jako u těžké depresivní epizody s psychotickými symptomy (F32.3) a měl v minulosti alespoň jednu hodnověrnou afektivní fázi hypomanickou, manickou nebo smíšenou.

. 6 Bipolární afektivní porucha, současná fáze smíšená

Nemocný měl v minulosti alespoň jednu hodnověrnou fázi hypomanické, manické, depresivní nebo smíšené afektivní poruchy a v současné době má smíšenou poruchu nebo rychlou změnu manických a depresivních symptomů.

Nepatří sem: jediná smíšená afektivní fáze (F38.0)

. 7 Bipolární afektivní porucha, v současné době v remisi

Pacient měl v minulosti alespoň jednu dobře dokumentovanou hypomanickou, manickou nebo depresivní příhodu a alespoň ještě jednu další fázi depresivní, manickou, hypomanickou nebo smíšenou, ale v současné době nemá žádnou významnou poruchu chování a rovněž ji neměl v posledních několika měsících. Období remise při profylaktické léčbě by měly být kódovány touto kategorií.

. 8 Jiné bipolární afektivní poruchy

Bipolární porucha

Periodické manické fáze NS

. 9 Bipolární afektivní porucha NS

F32 Depresivní fáze

Typická fáze, která bude níže popsána, může probíhat v lehké, střední nebo těžké formě. Nemocný má zhoršenou náladu, sníženou energii a aktivitu. Je narušen smysl pro zábavu, osobní zájmy a schopnost koncentrace. Po minimální námaze se objevuje únava. Je narušen spánek a je zhoršená chuť k jídlu. Sebehodnocení a sebedůvěra jsou zhoršeny, pocity viny a beznaděje jsou přítomny i u lehkých případů. Zhoršená nálada se v časovém průběhu příliš nemění, nereaguje na okolní změny. Může být provázena tzv. „somatickými“ symptomy, jako je ztráta zájmů a pocitů uspokojení. Ranní probouzení je o několik hodin dříve před obvyklou hodinou. Deprese se horší nejvíce ráno. Je zřetelná psychomotorická retardace a agitovanost. Je ztráta chuti k jídlu, hubnutí a ztráta libida. Podle počtu a tíže příznaků je možno fázi hodnotit jako mírnou, střední nebo těžkou.

Patří sem: jediná fáze:

- . depresivní reakce*
- . psychogenní deprese*
- . reaktivní deprese*

*Nepatří sem: poruchy z přizpůsobení (F43.2)
periodická depresivní porucha (F33.–)
pokud je sdružena s poruchami chování podle
F91.– (F92.0)*

. 0 Lehká depresivní fáze

Obvykle jsou přítomny alespoň dva až tři shora zmíněné příznaky. Nemocný je obvykle z toho deprimován, ale většinou je schopen se účastnit běžných denních aktivit.

. 1 Středně těžká depresivní fáze

Obvykle jsou přítomny čtyři a více shora zmíněné příznaky. Pacient má větší obtíže s běžnou denní činností.

. 2 Těžká depresivní fáze bez psychotických příznaků

Fáze deprese s řadou vyjádřených příznaků, které pacienta skličují, typická je ztráta sebehodnocení a pocit beznaděje a viny. Suicidální myšlenky a pokusy jsou časté a většinou jsou přítomny i „somatické” příznaky.

Agitovaná deprese
Velká deprese
Životní deprese (vitální)

. 3 Těžká depresivní fáze s psychotickými příznaky

Fáze deprese podle popisu F32.2 shora, ale současně s halucinacemi, bludy, psychomotorickou retardací nebo stuporem, které jsou tak těžké, že pravidelné obvyklé sociální aktivity nejsou možné; život je ohrožen možnou sebevraždou, žízněním nebo hladověním. Halucinace a bludy mohou, ale nemusí odpovídat náladě.

Jediná fáze:

- . velké deprese s psychotickými symptomy*
- . psychogenní depresivní psychózy*
- . psychotické deprese*
- reaktivní depresivní psychózy*

. 8 Jiné depresivní fáze

Atypická deprese

Jediná fáze „maskované“ deprese NS

. 9 Depresivní fáze NS

Deprese NS

Depresivní porucha NS

F33 Periodická depresivní porucha

Porucha je charakterizovaná opakovanými fázemi deprese, jak je popsáno v depresivní fázi (F32.–), aniž jsou v anamnéze samostatné fáze zvýšené nálady a energie (manie). Mohou být však přítomny krátké fáze lehkého zvýšení nálady a zvýšené aktivity (hypomanie), které se dostávají bezprostředně po depresivní fázi, někdy vyvolané antidepresivní léčbou. Těžší formy periodické depresivní poruchy (F33.2 a F33.3) mají mnoho společného s dřívější koncepcí maniodepresivity, melancholie, vitální deprese a endogenní deprese. První fáze se může objevit v jakémkoli věku od dětství do stáří, začátek je buď náhlý nebo pozvolný, trvání se pohybuje od několika týdnů až mnoha měsíců.

Riziko, že pacient s periodickou depresivní poruchou bude mít také fázi manie, nikdy nevymizí úplně, avšak většinou tomu tak není. Pokud se však vyskytne tato manická fáze, pak by se měla diagnóza změnit na bipolární afektivní poruchu (F31.–).

Patří sem: periodické fáze:

. *depresivní reakce*

. *psychogenní deprese*

. *reaktivní deprese*

sezónní depresivní porucha

Nepatří sem: periodické krátké depresivní fáze (F38.1)

. 0 Periodická depresivní porucha, současná fáze je lehká

Porucha je charakterizovaná opakovanými fázemi deprese, současná fáze je lehká, jako v F32.0 a bez anamnézy manie.

. 1 Periodická depresivní porucha, současná fáze je středně těžká

Porucha je charakterizovaná opakovanými fázemi deprese, současná fáze je středně těžká, jako v F32.1 a bez anamnézy manie.

. 2 Periodická depresivní porucha, současná fáze je těžká, ale bez psychotických symptomů

Porucha je charakterizovaná opakovanými fázemi deprese, současná fáze je těžká, ale bez psychotických příznaků, jako v F32.2, a bez anamnézy manie.

Endogenní deprese bez psychotických symptomů

Periodická velká deprese bez psychotických příznaků

Maniodepresivní psychóza, depresivní typ bez psychotických příznaků

Periodická vitální deprese bez psychotických příznaků

. 3 Periodická depresivní porucha, současná fáze je těžká s psychotickými příznaky

Porucha je charakterizovaná opakovanými fázemi deprese, současná fáze je těžká s psychotickými příznaky, jako v F32.3 a bez anamnézy manie.

Endogenní deprese s psychotickými symptomy

Maniodepresivní psychóza, depresivní typ s psychotickými příznaky

Periodická těžká fáze:

. velké deprese s psychotickými příznaky

. psychogenní depresivní psychózy

. psychotické deprese

. reaktivní depresivní psychózy

. 4 Periodická depresivní porucha, v současné době v remisi

Pacient měl v minulosti dvě nebo více depresivních fází, jak je popsáno v F33.0–F33.3, ale v současné době nemá depresivní příznaky a tento stav se udržuje více měsíců.

. 8 Jiné periodické depresivní poruchy

. 9 Periodická depresivní porucha NS

Monopolární deprese NS

F34 Perzistentní afektivní poruchy (poruchy nálady)

Perzistující a obvykle kolísající poruchy nálady, u nichž většina jednotlivých fází není dostatečně těžkých, aby mohly být popsány jako hypomanické nebo lehce depresivní fáze. Protože trvají mnoho let a často po většinu života dospělého pacienta, způsobují mu mnoho problémů. V některých případech periodické nebo jediné manické nebo depresivní fáze může nasedat na trvalou afektivní poruchu.

. 0 Cyklothymie

Perzistentní nestabilita nálady včetně početných období deprese nebo lehké manie, avšak žádná není natolik těžká nebo dlouhá, aby opravňovala k diagnóze bipolární afektivní poruchy (F31.–) nebo periodické depresivní poruchy (F33.–). Tato porucha je často přítomná u příbuzných pacientů s bipolární afektivní poruchou. U některých jedinců s cyklothymií se může nakonec vyvinout bipolární afektivní porucha

Afektivní poruchy osobnosti

Cykloidní osobnost

Cyklothymní osobnost

. 1 Dysthymie

Chronické zhoršení nálady, trvající alespoň několik let, které ale není natolik těžké nebo jednotlivé periody nejsou dostatečně dlouhé, aby opravňovaly k diagnóze těžké, středně těžké nebo lehké formy periodické depresivní poruchy (F33.–).

Depresivní:

. neuróza

. porucha osobnosti

Neurotická deprese

Perzistující anxiózní deprese

Nepatří sem: anxiózní deprese (lehká nebo nepřetrvávající) (F41.2)

. 8 Jiné perzistentní afektivní poruchy (poruchy nálady)

. 9 Perzistentní afektivní porucha (porucha nálady) NS

F38 Jiné afektivní poruchy (poruchy nálady)

Jakákoliv jiná porucha nálady, která neopravňuje k zařazení do F30–F34, protože není dostatečné tíže nebo trvání.

. 0 Jiné jednotlivé afektivní poruchy (poruchy nálady)

Smíšená afektivní epizoda

. 1 Jiné periodické afektivní poruchy (poruchy nálady)

Periodická krátká depresivní fáze

. 8 Jiné určené afektivní poruchy (poruchy nálady)

F39 Neurčená afektivní porucha (porucha nálady)

Afektivní psychóza NS

(World Health Organization, 2011, s. 208-214)